

35.0402 חופשות לחיילים המשרתים בשירות חובההגדרות

תוקף סעיפים 1 עד 60 מיום ה- 5 באוגוסט 2009

1. בפקודה זו:

- א. "חייל" - חייל בשירות חובה, למעט אם צוין במפורש אחרת.
- ב. "שירות תקין" - כהגדרתו בהק"א 31-02-43 - "הקדמת מועד השחרור למטרות לימודים – חיילים בשירות חובה", וכן תקופה שבה מצוי החייל בדחיית שירות לתקופה של 30 ימים, לכל היותר.
- ג. "יום פעילות" - כמפורט בפ"מ [33.0201](#).
- ד. "רגילה" - חופשה שנתית של חמישה ימים רצופים, לפחות (לא כולל ימי שישי, שבת וחג).
- ה. "מפקד" - מפקד החייל שהוא קצין או חוגר בדרגת רס"ל, לפחות.
- ו. "מפקד יחידה" - מפקד יחידה בתקן סא"ל, לפחות, וכן מפקדי יחידות חטיבתיות ועצמאיות בתקן רס"ן.
- ז. "קרוב מדרגה ראשונה" - אב, אם, בן, בת, אח, אחות, בן זוג, בת זוג, ילד או אדם אחר שהחייל הוכר כאפוטרופוס שלו.
- ח. "פעילות במשמרות" - כמפורט בהק"א 33-02-06 "שעות פעילות ועבודה במשמרות – חיילים בשירות חובה".
- ט. "שעות פעילות" – כמפורט בפ"מ [33.0201](#).
- י. "הדממה" - חופשה יחידתית מתוכננת שקובע מפקד היחידה.
- יא. "ערבי חג" – ערבי החגים שלפי פקודות הצבא, שעות הפעילות בהם הן עד השעה 13:00.
- יב. "בית משפט" - לרבות בית דין וכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על-פי דין.
- יג. "חופשה צבורה" - ימי חופשה שנצברו, כאמור בסעיף 18 להלן.
- יד. "חופשת שחרור" - חופשה שנתית, רגילה וצבורה, וכן ימי חופשה נוספים שלהם זכאי חייל לפי פרק ז להלן, בשלושת החודשים האחרונים לשירותו הסדיר.

פרק ב - חופשה שנתיתמטרה

- 2. חייל זכאי לחופשה שנתית (להלן גם בפרק זה: "חופשה"), כמפורט בפרק זה, כדי לאפשר לו הפסקה מתפקידי השגרה לצורך מנוחה.

משך החופשה

תוקף סעיפים 3-4 מיום 11 ביולי 2011

- 3. חייל זכאי ל-15 ימי חופשה בשנה.
- 4. עבור חלקי שנה יהיה החייל זכאי לחופשה יחסית, בהתאם למספר ימי השירות התקין, ששירת באותה שנת פעילות, לפי הנוסחה שלהלן. התוצאה תחושב על-פי כללי העיגול.

מספר הימים שבהם שירת
שירות תקין באותה שנה X 15

365

5. חישוב הזכות לחופשה, כמפורט בסעיף 4 לעיל, ייעשה על בסיס שנת הפעילות, המתחילה ב- 1 בינואר ומסתיימת ב- 31 בדצמבר של אותה שנה.

תכנון החופשה וניצולה

תוקף סעיף 6 מיום 11 ביולי 2011

6. א. חייל המשרת ברמת פעילות א' ומעלה, זכאי לנצל את ימי החופשה האמורים בסעיף 3 לעיל, ואת ימי החופשה הצבורה, כאמור בסעיף 18 להלן, בשתי חופשות רגילה בשנה במועדים שיקבע מפקדו. בין שתי החופשות יחלפו שלושה חודשים לכל הפחות, אלא אם צורכי הצבא מחייבים כי יחלוף פרק זמן קצר יותר. יתרת ימי החופשה תנוצל במועדים אשר יתואמו עם מפקדו, ואשר יתחשבו בצורכי החייל. יכול להיות שיהיו ימים אלו ברציפות או במפוצל, ובכפוף ליתר הוראות פקודה זו.
- ב. חייל המשרת ברמת פעילות ב' ומטה, זכאי לנצל את ימי החופשה, האמורים בסעיף 3 לעיל ואת ימי החופשה הצבורה, כאמור בסעיף 18 להלן, במועדים שיתואמו עם מפקדו. מועדים אלו יתחשבו בצורכי החייל, ויכול להיות שיהיו ברציפות או במפוצל, ובלבד שהחייל כאמור יהיה זכאי לחופשה רגילה אחת, לפחות, בשנת שירות, ובכפוף ליתר הוראות פקודה זו.
7. המפקד חייב לוודא שכל החיילים המוצבים ביחידתו יוכלו לנצל את כל מכסת החופשה, שלה הם זכאים.
8. מודגש בזאת, כי המפקד רשאי להורות לחייל, כאמור בסעיף 3, סעיף משנה ב לעיל, לצאת לחופשה בהדממה, ובלבד שלזכות החייל תיוותר עם תום ההדממה יתרת חופשה של חמישה ימים, לפחות.
9. חייל שיצא לחופשה שלה הוא זכאי באותה שנה, והחופשה נמשכת לתוך שנת העבודה שלאחריה - ניתן לחשב את החופשה כולה כאילו נלקחה בשנה שבה התחילה החופשה (במסגרת זכאותו באותה שנה).
10. ככלל, היעדרות משירות ברשות תיחשב כיום חופשה על חשבון מכסתו השנתית של החייל, למעט אם נקבע במפורש אחרת בפקודה זו או בפקודה/הוראה אחרת.
11. מודגש בזאת, כי יציאה לחופשה בהיקף החורג ממכסת הזכאות השנתית אסורה על-פי פקודה זו. אין באמור בפקודה זו כדי להצדיק היעדרות חייל מן השירות שלא ברשות או עבירה אחרת לפי חוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955, או כדי לאשר את היעדרותו מן השירות בדיעבד, ולא יהיה באמור בפקודה זו כדי למנוע את העמדתו של החייל לדין, אם ביצע עבירה כאמור.
12. למרות האמור בסעיף 11 לעיל, תתאפשר חריגה ממכסת הזכאות השנתית לחופשת חייל שיצא לדח"ש (דחיית שירות) לתקופה העולה על 30 ימים. חריגה זו תתאפשר אם ניצל עד מועד יציאתו לדח"ש מספר ימי חופשה העולה על הזכאות השנתית העומדת לרשותו, בהתחשב בחישוב העדכני של ימי החופשה לפי סעיף 4 לעיל. אולם, מספר ימי החופשה שניצל ביתר יופחתו ממספר ימי החופשה העומדים לרשותו, בשנת הפעילות הבאה.

הפסקת חופשה

13. לא תופסק חופשתו של חייל אלא באישור מפקד בדרגת אל"ם, לפחות, ובשל צרכים מבצעיים המצדיקים זאת. חייל שחופשתו הופסקה, יהיה זכאי, במידת הצורך, עם הצגת האישורים הנדרשים ובאישור הגורם המוסמך, לנצל את יתרת ימי החופשה מייד לאחר שתמה הסיבה להפסקת החופשה.

חלקי ימי פעילות

14. לא ביצע חייל פעילות שמשכה חמש שעות, לפחות, כולל הזמן בו שוהה חייל בדרך הקצרה ביותר מהמחנה למקום מגוריו ובחזרה למחנה, ביום הפעילות, למעט בערבי חג - ייחשב יום זה כחופשה וינוכה ממכסת ימי חופשתו.

חופשות בימי שישי, במועדים, בשבתות ובחגים רשמיים

15. היעדרות חייל ברשות מיחידתו במועדי ישראל, בימי שישי, בשבתות ובחגים רשמיים של המדינה לא תיחשב כחופשה על חשבון מכסת ימי חופשתו השנתית. הוראה זאת תחול גם על חייל לא-יהודי ביחס לימי החג של

בלמ"ס

35.0402
פקודות מסכ"ל, 1 אבג' 79

העדה שעימה הוא נמנה, ושלגביה מפורסמת הודעה מטעם הרבנות הצבאית, המציינת את זכאותו להיעדר בתקופת החג.

16. חייל הבוחר לצום באחד מימי הצום הרשמיים על-פי דתו, ישוחרר מכל פעילות ביחידתו. היעדרות חייל מיחידתו עקב יום צום רשמי על-פי דתו תיחשב כחופשה על חשבון מכסת ימי חופשתו השנתית.

תוקף סעיף 17 מיום 5 באוגוסט 2009

ערבי חג

17. חישוב ימי חופשה בערבי חג יהיה כמפורט להלן:

א. נעדר חייל מפעילות או ביצע פעילות שמשכה פחות מחמש שעות בערבי חג, ייחשב יום זה כחצי יום חופשה על חשבון מכסת ימי חופשתו השנתית. אם ייעדר ברשות מיחידתו בערב יום הכיפורים לא תחושב לו היעדרות זו כניצול חופשה.

ב. ביחידות או בהכשרות שבהן יציאה לחופשת החג נעשית בערב החג, מפקדו של חייל שמקום שירותו מרוחק ממקום מגוריו, יעשה מאמץ לשחררו לביתו יום קודם לערב החג, אם החייל מעוניין בכך. במקרה כזה ינוכה חצי יום חופשה ממכסת חופשת החייל.

ג. אם צורכי השירות אינם מאפשרים לשחרר את החייל, כאמור בסעיף משנה ב' לעיל, ישוחרר בערב החג במועד שיבטיח את הגעתו לביתו, שעתיים לפני כניסת החג, לכל המאוחר, בהתחשב באמצעי התחבורה העומדים לרשותו. יום זה ייחשב כיום פעילות מלא, גם אם נבצר מהחייל להשלים חמש שעות פעילות במהלכו.

ד. ביחידות או בהכשרות שבהן יציאה לחופשת החג נעשית יום קודם לערב החג (מלבד השארת תורתות מתאימה), או חייל אשר אופי שירותו מחייב לינה ביחידה במהלך השבוע - לא יחויב בגין חצי יום חופשה, אם היציאה לחופשת החג יום קודם לערב החג היא בהוראת מפקדיו.

צבירת חופשה

תוקף סעיף 18 מיום 11 ביולי 2011

18.

א. חייל המשרת ברמת פעילות א' ומעלה, זכאי לצבור עד חמישה ימי חופשה שלהם הוא זכאי בשנה נוכחית.

ב. מפקד בדרגת סא"ל, לכל הפחות, רשאי לאשר בקשת חייל, המשרת ברמת פעילות ב' ומטה, לצבור עד חמישה ימי חופשה שלהם הוא זכאי בשנה הנוכחית, בתנאי שלא הצליח לנצלם עקב נסיבות השירות הצבאי או נסיבות חריגות אחרות.

ג. שנות שירות המורכבת מפרק זמן ברמת פעילות א' ומעלה ומפרק זמן ברמת פעילות ב' ומטה תהיה כלהלן:

(1) שירת חייל חלק משנה ברמת פעילות א' ומעלה וחלקה האחר ברמת פעילות ב' ומטה, יחולו עליו סעיפים 18 (א) ו-18 (ב) שלעיל, בהתאמה, בגין כל אחד מחלקי השנה באופן יחסי, לפי הנוסחה שלהלן. התוצאה תחושב על-פי כללי העיגול.

מספר הימים שבהם שירת חייל

ברמ"פ מסוימת בשנה אחת X 5

365

(2) על אף האמור בסעיף קטן ג(1), שירת חייל למעלה מחצי שנה ברמת פעילות א' ומעלה, ייראה לצורך צבירת ימי החופשה, כמי שכל שירותו באותה שנה היה ברמת פעילות א' ומעלה.

ד. תקופה אשר אינה מזכה בחופשה, כאמור בסעיף 4 לעיל, תקטין את הזכאות לצבירה באופן יחסי, בהתאם לכללי העיגול.

ה. חופשה צבורה ניתנת לניצול בשנה העוקבת בלבד.

בלמ"ס

זכאות לחופשה שנתית ולצבירתה - חייל הלומד תוך כדי שירות

19. חייל שאושר לו ללמוד תוך כדי שירות ארבע שעות שבועיות, לפחות, על חשבון שעות הפעילות, במשך תשעה חודשים, לפחות - תופחת זכאותו לחופשה שנתית בשלושה ימים. זכאותו לצבירה תופחת בשלושה ימים בהתאמה.
20. עבור כל שעות שבועיות נוספות (מעבר לארבע שעות שבועיות) של לימודים תוך כדי שירות על חשבון שעות הפעילות, שאושרו לחייל, תופחת זכאותו לחופשה שנתית ביום אחד. זכותו לצבור ימי חופשה תופחת ביום אחד עבור כל שעות נוספות בהתאמה.
21. חייל כאמור, שאושר לו ללמוד תוך כדי שירות פחות מארבע שעות שבועיות על חשבון שעות הפעילות, או שהאישור ניתן לגבי חלק משנת הלימודים - יינעשה לגביו חישוב יחסי לגבי הפחתת ימי החופשה וצמצום זכותו לצבירתה. במקרה זה יהיו שלושה ימים את השלם שממנו יחושב החלק היחסי.
22. היעדרות חייל ביום בחינה תאושר טרם יום ההיעדרות ותחושב במניין ימי החופשה שהוא זכאי להם, בכפוף להוראות פרק ה לפקודה.

חופשה שנתית לחיילים המשרתים במשמרות

23. חייל המשרת במשמרות, וזכאי להפסקה שאינה עולה על 48 שעות בין משמרת למשמרת - יהיה זכאי לחופשה שנתית, כאמור בפקודה זו. חייל כאמור, הזכאי להפסקה ארוכה מ- 48 שעות בין משמרותיו, אינו זכאי לחופשה שנתית לפי פקודה זו, אך יהיה זכאי אחת לשנה לקבל הפסקה של חופשה רגילה בין משמרותיו.
24. האמור בסעיף 23 לעיל יחול רק בגין חלק השנה שבמהלכו משרת החייל במשמרות. בגין יתרת השנה תחושב זכאותו לחופשה שנתית ולצבירתה באופן יחסי, כאמור בסעיף 4 לעיל.

היעדרות עקב התייצבות בבית משפט

25. היעדרות חייל שזומן להעיד בבית משפט או שזומן כדין להופיע בפני גורם ממשלתי, תיחשב כהיעדרות על חשבון שעות פעילות, ולא על חשבון מכסת ימי החופשה.
26. היעדרות חייל עקב הופעתו בבית משפט במסגרת הליך שהגיש תיחשב כיום חופשה על חשבון מכסת ימי חופשתו השנתית, אלא אם ביצע באותו יום פעילות שמסכה חמש שעות, לפחות.

חופשת מפקד בהכשרה ראשונית

27. בסמכות מפקדו של חייל, בדרגת סא"ל, לפחות, לאשר עד חמישה ימי חופשה על חשבון המערכת לכל מטרה בזמן ההכשרה הראשונית בלבד ולא יאוחר מששת חודשי השירות הראשוניים. ימים אילו אינם ניתנים לצבירה.

פרק ג - חופשת סוף שבוע ארוכה

28. מטרת חופשת סוף שבוע ארוכה היא לאפשר לחייל המזוכה ברמת פעילות ב ומעלה לצאת לחופשה בסוף השבוע, בהתאם להוראות פרק זה.
29. חייל המזוכה ברמת פעילות ב ומעלה זכאי לחופשת סוף שבוע ארוכה אחת מדי חודש, לפחות. מפקד שדרגתו אל"ם, לפחות, יהיה רשאי לדחות את החופשה לתקופה נוספת שלא תעלה על חודש. דחית החופשה תתאפשר מטעמים מבצעיים מיוחדים או כאשר המצב הביטחוני אינו מאפשר יציאה לחופשה.
30. מועד היציאה לחופשת סוף שבוע ארוכה הוא יום ו בשעה 12:00, לכל המאוחר, ובתקופה שבה נוהג שעון חורף - שעה 10:00, לכל המאוחר, ובלבד שיתאפשר לחייל להגיע לביתו לפחות שעותיים לפני כניסת השבת. החופשה תסתיים ביום א, בהתאם להנחיית מפקד היחידה, ולכל המוקדם בשעה 12:00. מפקד היחידה רשאי לדחות את שעת היציאה ולהקדים את שעת החזרה בשעה אחת, לכל היותר, אם צורכי השירות מחייבים זאת.

פרק ד - חופשה משפחתית

31. מטרת החופשה המשפחתית היא לאפשר לחייל לצאת לחופשה בשל אירוע אישי, כמפורט להלן:

א. חופשת נישואים

- (1) חופשת נישואים היא חופשה הניתנת לחייל לרגל נישואיו, לאחר שהציג אישור רישום לנישואים ממשרד הרבנות שבו נפתח תיק הנישואים או הצהרה, כאמור בפ"מ [31.0109](#), כי נישואיו העתידיים מוכרים על ידי משרד הפנים;
- (2) חייל יזוכה בחופשה של עשרה ימים. חופשה זו, החייל רשאי לנצל את ימי החופשה החל מחדש לפני מועד הנישואים המתוכנן ועד עשרה ימים לאחריו. חיילת שתפוסר מהשירות עקב נישואיה על-פי פ"מ [31.0109](#) תנצל את מלוא חופשת נישואיה, שהיא זכאית לה, עד ליום הנישואים;
- (3) חופשת הנישואים ניתנת לפיצול על-פי בקשת החייל ובאישור מפקדו;
- (4) היעדרות משירות ביום הנישואים תיחשב כיום חופשה על חשבון מכסת ימי חופשת הנישואים;
- (5) חופשת הנישואים תיזקף על חשבון חופשה מיוחדת.

תוקף סעיף קטן 5 מיום 5 באוגוסט 2009

ב. חופשה עקב לידה/אימוץ

- (1) לגבי חופשת לידה לחייל או חיילת בשירות חובה – חלות הוראות פ"מ [36.0406](#).
- (2) נוסף על האמור בסעיף קטן 1 לעיל:
 - (א) חייל שנולד לו ילד זכאי לחופשה עקב לידה של שמונה ימים. חופשה זו הוא רשאי לנצל החל מחדש לפני מועד הלידה המשוער ועד חודש לאחר הלידה. בסעיף קטן זה "חייל" - למעט חיילת;
 - (ב) חייל או חיילת שהציגו צו בית משפט המאשר, כי אימץ ילד שגילו אינו עולה על עשר שנים זכאי לחופשה עקב אימוץ של שמונה ימים. חופשה זו רשאי לנצל החל מחדש לפני מועד תחילת האימוץ המתוכנן ועד חודש לאחר תחילת האימוץ;
- (2) במידה ושני ההורים המאמצים הינם חיילים, יוכל רק אחד מהם לנצל את החופשה עקב אימוץ, בהתאם לבחירתם.
- (3) היעדרות משירות ביום הלידה (מיום תחילת הצירים ועד 24 שעות לאחר הלידה), ביום הברית או ביום זבד הבת תיחשב כיום חופשה על חשבון מכסת ימי החופשה עקב הלידה;
- (4) החופשה עקב לידה תיזקף על חשבון חופשה מיוחדת.

ג. חופשה עקב שמחה משפחתית

- (1) חייל זכאי לחופשה של 24 שעות (זמני הנסיעה מהיחידה שבה משרת החייל לביתו, ומביתו ליחידה שבה הוא משרת - אינם נכללים בתקופה זו) כדי שיוכל להשתתף בשמחה משפחתית, אם בעל השמחה הוא קרוב מדרגה ראשונה של החייל או אחיינו.
- (2) שמחה משפחתית לעניין זה היא אחת מהמפורטים להלן:
 - (א) טקס נישואים;
 - (ב) טקס ברית מילה או זבד הבת;
 - (ג) בר-מצווה או בת-מצווה;
- (3) מפקד החייל יוודא, כי החייל ישוחרר במועד סביר כדי לאפשר לו להתארגן לקראת השמחה, להגיע אליה בזמן ולהשתתף בה;
- (4) החופשה המשפחתית תיזקף על חשבון חופשתו השנתית של החייל. אם ניצל את מכסת הימים העומדת לרשותו באותה שנת פעילות, תחושב חופשתו על חשבון מכסת ימי החופשה השנתית

שעומדת לרשותו בשנת הפעילות העוקבת. אם הוא בשנה האחרונה לשירותו, ולא עומדים לרשותו ימי חופשה - יוכל להגיש בקשה לחופשה מיוחדת, כמפורט בפקודה זו;

(5) שלילת החופשה תהיה בסמכות מפקד בדרגת אל"ם, לפחות, רק אם קיימות נסיבות מבצעיות שמחייבות זאת.

ד. חופשה עקב מחלת ילד

חייל שהוא הורה לילד, הנאלץ להישאר בביתו עקב מחלת ילדו, והמציא אישורים רפואיים מתאימים - זכאי לשמונה ימי חופשה, לכל היותר, בשנה קלנדארית על חשבון חופשה מיוחדת. האמור בסעיף זה יחול רק באחד משני המקרים המפורטים להלן:

- (1) הילד בחזקתו הבלעדית של החייל;
- (2) החייל הצהיר, כי הורהו האחר של הילד עובד ולא נעדר מעבודתו בשל מחלת הילד;
- (3) בנוסף חייל שהוא הורה לילד, הנמצא בחזקתו, זכאי לחופשה בת שישים ימים, לכל היותר, בגין מחלה ממארת של ילדו.

ה. חופשה עקב מחלת הורה

- (1) חייל זכאי לחופשה של שישה ימים, לכל היותר, על חשבון חופשה מיוחדת, בגין מחלת הוריו;
- (2) לעניין זה ייראה כחולה הורה בן 65 שנים, לפחות, שחלה והפך להיות תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום-יום, כהגדרת מונח זה בחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה), התשנ"ד-1993;
- (3) חייל יצרף לבקשת החופשה הצהרה שאף לא אחד מאחיו לא מימש את זכאותו מכוח סעיף 1 לחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה), התשנ"ד-1993, וכי ההורה החולה אינו נמצא במוסד סיעודי. ההצהרה תיתמך באישור רפואי על מצב ההורה. קצין השלישות או קצין הניהול היחידתי יתייק את המסמך במעטפת המסמכים האישיים של החייל.

ו. חופשה עקב מחלת בן-זוג

- (1) חייל זכאי לחופשה של שישה ימים בשנה, לכל היותר, על חשבון חופשה מיוחדת, בגין מחלת בן זוגו;
- (2) לעניין זה ייראה כחולה בן זוג שחלה והפך להיות תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום-יום, כהגדרת מונח זה בחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג), התשנ"ח-1988;
- (3) החייל יצרף לבקשת החופשה הצהרה הנתמכת באישור רפואי על מצב בן זוגו. קצין השלישות או קצין הניהול היחידתי יתייק את המסמך במעטפת המסמכים האישיים של החייל.

ז. חופשה עקב היריון של בת-זוג ועקב טיפולי פוריות

- (1) חייל זכאי לחופשה של שבעה ימים בשנה, לכל היותר, על חשבון חופשה מיוחדת בגין טיפולים או בשל בדיקות הקשורים להריון בת זוגו או בשל לידה של בת זוגו;
- (2) החייל יצרף לבקשת החופשה הצהרה הנתמכת באישור רפואי, על מצב בת זוגו. קצין השלישות או קצין הניהול היחידתי יתייק את המסמך במעטפת המסמכים האישיים של החייל;
- (3) חייל (למעט חיילת) זכאי לחופשה של 12 ימים בשנה, וחיילת זכאית לחופשה של 16 ימים בשנה, על חשבון חופשה מיוחדת, בשל טיפולי פוריות, בין שהטיפול דרושים בגין בעיה רפואית שממנה סובל החייל, ובין שהטיפול דרושים בגין בעיה שממנה סובלת החיילת;
- (4) החייל יצרף לבקשת החופשה הצהרה הנתמכת באישור רפואי מהמוסד שבו מבוצעים הטיפולים, על טיפולי הפוריות המתוכננים.

ח. חופשה בשל פציעה או מחלה של קרוב משפחה מדרגה ראשונה

- (1) מפקד היחידה (או קצין בדרגת סא"ל, לפחות, שהוסמך לכך מטעמו) רשאי לאשר חופשה שאורכה עד שבעה ימים לחייל שניצל את ימי החופשה העומדים לרשותו לפי סעיפי משנה ד עד ז לפי העניין. חופשה זו תאושר אם נפצע או חלה קרובו של החייל מדרגה ראשונה, ולדעת המפקד (בנסיבות המקרה, כגון חומרת הפגיעה או המחלה) יש צורך ממשי בהימצאות החייל בקרבת קרובו. ביחידות המערך הלוחם, תאושר הבקשה על ידי קצין בדרגת סרן או בתקן סרן, לפחות;
- (2) ניתן להאריך את החופשה שלוש פעמים נוספות, ובלבד שכל הארכה לא תעלה על שבעה ימים, ומשך כל ההארכות לא יעלה על 28 ימים. אם זקוק החייל להארכה נוספת, תאושר בקשתו על ידי מפקד בדרגת אל"ם, לפחות. משך ההארכה הנוספת לא יעלה על חודש. אם זקוק החייל לימי חופשה נוספים, יפעל כמפורט בסעיפים 46 עד 49 להלן;

חופשה זו לא תימנה על חשבון זכאות החייל לחופשות שלהן הוא זכאי על-פי פקודה זו

תוקף סעיף משנה ט' מיום 5 באוגוסט 2009

ט. חופשת אבל

- (1) חייל המחויב לשבת "שבעה" על-פי המסורת על קרוב משפחתו זכאי לחופשת אבל מיום הפטירה עד יום הקבורה, וכן לשבעה ימי חופשת אבל נוספים מיום הקבורה;
- (2) אם קרוב משפחתו של החייל, עליו הוא מחויב לשבת "שבעה" על-פי המסורת, נקבר במהלך חול המועד – יהיה החייל זכאי לחופשת אבל מיום הפטירה עד לצאת החג, וכן לשבעה ימי חופשת אבל נוספים מצאת החג;
- (3) בנוסף זכאי החייל לחופשה של 24 שעות בימי האזכרה של קרובו מדרגה ראשונה (ביום השלושים וביום השנה למותו);
- (4) אם הנפטר הוא סבו או סבתו של החייל, יהיה זכאי לחופשה של שלושה ימים, כולל יום הקבורה;
- (5) על אף האמור בסעיפים קטנים 1-4 לעיל, חייל שהינו בן העדות הלא-יהודיות יהיה זכאי לחופשת אבל על-פי האמור בפ"מ 34.0310;
- (6) חייל שהוא בן למשפחה שכולה, זכאי ליום חופשה ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. יש לאפשר לחייל לצאת מהיחידה במועד שבו יוכל להגיע לביתו כשעתיים לפני תחילת טקסי יום הזיכרון, לכל המאוחר;
- (7) מפקד רשאי לאשר לחייל שאינו בן למשפחה שכולה, המבקש להשתתף ביום הזיכרון באזכרה או בטקס זיכרון, להיעדר מהיחידה אם צורכי השירות מאפשרים זאת. במקרה זה לא תיזקף היעדרותו על חשבון ימי חופשתו על-פי פקודה זו והוא מחויב להשתתף באירועים אלו בהיותו במדי צה"ל.
- (8) חופשת אבל לא תיחשב על חשבון זכאותו של החייל לחופשות שלהן הוא זכאי על-פי פקודה זו.

פרק ה - חופשות לצורך לימוד למבחנים

32. חייל החפץ להשלים לימודי תיכון, וחייל החפץ להיערך לקראת לימודים אקדמיים לאחר שחרורו משירות סדיר - זכאי לחופשת לימודים, משקיבל אישור בכתב ממפקדו, כמפורט להלן:
 - א. חייל זכאי לחופשה של ארבעה ימים לכל בחינה, כמפורט להלן: היומיים הראשונים מתוכם - על חשבון ימי החופשה השנתית העומדת לרשותו, והיומיים הנוספים - על חשבון מכסת ימי החופשה המיוחדת שלהם הוא זכאי, להיערכות לקראת בחינת בגרות, בחינה פסיכומטרית ובחינות קבלה נוספות למוסדות להשכלה גבוהה.
 - ב. ניתן לפצל את ימי החופשה הנזכרים בסעיף משנה א לעיל למספר תקופות, ובלבד שינוצלו בפרק-זמן שלא יעלה על עשרה ימים לפני מועד הבחינה.
 - ג. יום הבחינה ייחשב כיום חופשה, אם לא ביצע החייל פעילות שמשכה חמש שעות, לפחות, באותו יום.

ד. הזכות לחופשה לפי פרק זה תינתן לחייל כדי שיערך לשתי בחינות בשנה לכל היותר, כאמור בסעיף משנה א לעיל, בכל אחת משנות שירותו.

ה. על אף האמור בסעיף משנה ד לעיל, במהלך שנת שירות החובה האחרונה רשאי מפקד בדרגת סא"ל ומעלה (או קצין במינוי סרן ומעלה, לפחות, שהוסמך לכך מטעמו) לאשר לחייל לצאת לחופשה כדי להיערך לשלוש בחינות, כמפורט בסעיף משנה א לעיל.

ו. אישור לחופשת לימודים שנתן מפקד החייל, יהיה תקף גם אם החייל עבר ליחידה אחרת, אך ניתן לבטל את האישור אם יצא החייל לקורס צבאי.

ז. הוראות סעיף זה לא יחולו על חיילים הנמצאים בטיروנות כלל-צה"לית, בקורסי הכשרת יסוד כהגדרתה בפ"מ [31.1001](#) ועל חיילים המוצבים באחד ממאגרי מיטב.

33. חייל עתודאי הנבחן לבחינות הסמכה למקצוע שבו הוא משרת, זכאי לחופשה מיוחדת, בהתאם להוראות פקודה זו, באישור ראש הגוף המקצועי המתאים לכך או סגנו.

34. חייל המשרת ביחידה ברמת פעילות א ומעלה, זכאי בשנת שירותו האחרונה לחופשה של יומיים, נוסף על החופשות שלהן הוא זכאי לפי פקודה זו. חופשה זו נועדה כדי להתארגן טרם שחרורו מצה"ל, לקראת השלמת לימודי תיכון והתחלת לימודים אקדמיים.

פרק ו - חופשה מיוחדת מסיבות כלכליות, סוציאליות או מטעמים אישיים אחרים

35. בקשה לחופשה מיוחדת של 14 ימים, לכל היותר - מפקד שדרגתו רס"ן, לפחות.

בקשה לחופשה מיוחדת של 15 ימים, לפחות - מפקד שדרגתו סא"ל, לפחות.

36. מפקדו של חייל שבקשתו לחופשה מיוחדת אושרה, אחראי להוציא לחופשה במועד שאושר, ולכל המאוחר בתוך חודש ימים מיום מתן האישור.

פרק ז - חופשה מיוחדת

37. חופשה מיוחדת תינתן לחייל המעוניין לצאת לחופשה משפחתית, כאמור בסעיף 31, סעיפי משנה א עד ג, לחייל המעוניין לצאת לחופשת לימודים, כאמור בסעיפים 32 ו-33, ולחייל המעוניין לצאת לחופשה מטעמים סוציאליים כלכליים, או מטעמים אישיים אחרים, כאמור בסעיף 35, והכל על-פי התנאים הקבועים בסעיף זה.

38. סך ימי החופשה מיוחדת אותם יקבל חייל לא יעלה על 30 יום בשנה, אלא במקרים חריגים ובאישור אכ"א-רמ"ח מופ"ת. למען הסר ספק, במניין ימי החופשה המיוחדת יבואו גם ימי שישי ושבת וחג. חייל המעוניין בחופשה שמשכה ארוך מ-30 ימים, יוכל לבקש דחיית שירות על-פי פ"מ [35.0809](#).

39. חייל המעוניין בחופשה מיוחדת, יהיה רשאי לקבל חופשה כאמור, אף אם לא ניצל את כל ימי החופשה השנתית העומדים לרשותו באותה עת.

40. על אף האמור בסעיף 39, אם אושרה לחייל חופשה מיוחדת מטעמים סוציאליים, כלכליים ומטעמים אישיים אחרים, כאמור בסעיף 35 לעיל, ינוכו לו חמישה ימי חופשה שנתית, ממכסת ימי החופשה לה הוא זכאי באותה שנה. למען הסר ספק, אם נותרו לחייל פחות מחמישה ימי חופשה שנתית באותה שנה, תנוכה לו יתרת ימי חופשתו באותה השנה בלבד.

41. עבור חלקי שנה, יהיה החייל זכאי לחופשה מיוחדת באופן יחסי, בהתאם למספר ימי השירות התקין, ששירת באותה שנת פעילות ובהתאם לרמת הפעילות, לפי הנוסחה שלהלן:

		מספר הימים שבהם שירת
		<u>שירות תקין באותה שנה</u>
30	X	

365

תוקף סעיף 40 מיום 5- באוגוסט 2009

התוצאה תחושב על-פי כללי העיגול.

42. הוראות לעניין יציאה לחו"ל בחופשה מיוחדת מפורטות בפ"מ [31.0701](#). הוראות לעניין יציאה לחו"ל של חיילים בודדים מפורטות בפ"מ [35.0808](#).

בלמ"ס

35.0402
פקודות מסכ"ל, 1 אבג' 79

43. לפי חוק תגמולים לחיילים ולבני משפחותיהם (חבלה שלא בעת מילוי תפקיד), התשמ"ח-1988, חוקי השיקום חלים לגבי חייל בחופשה ב- 14 הימים הראשונים של חופשתו, כמפורט בחוק.

44. אושרה לחייל חופשה מיוחדת לתקופה שאינה עולה על 14 יום, לא תאושר לו חופשה מיוחדת נוספת, אלא אם כן עבר חודש מיום סיום החופשה המיוחדת הראשונה, זולת אם אישר את החופשה השנייה מפקד בדרגת אל"ם, לפחות.

פרק ח - חופשת שחרור

45. שלושה חודשים, לפחות, לפני תום שירותו, יודא המפקד שהחייל ינצל לפני שחרורו את יתרת ימי החופשה השנתית הרגילה והצבורה המגיעים לו. אם לא, ידאג המפקד שעד שיחרורו של החייל, ינצל את יתרת הימים העומדים לזכותו.

46. חופשת השחרור נועדה לאפשר לחייל תקופת התארגנות נאותה לקראת שחרורו מצה"ל. ימי חופשת השחרור יהיו על חשבון יתרת החופשה השנתית של החייל ובימי חופשה נוספים כמפורט להלן:

תוקף סעיף 46א' מיום 11 ביולי 2011

א. חייל המשרת ברמת פעילות א' ומעלה, יהיה זכאי לנצל חופשה רגילה על חשבון ימי החופשה השנתית, כחופשת שחרור בסמוך למועד שחרורו.

ב. נוסף על אמור בסעיף קטן א, חייל ששירת ברמת פעילות א+ או חייל הזכאי לתעודת לוחם (כמפורט בהק"א 30-07-01) יהיה זכאי ל-14 ימי חופשה שנתית (ובכללם ימי שישי, שבת וחג); ימים אלו לא יהיו על חשבון ימי החופשה שנתית, וניתן לנצלם כחופשת שחרור. חייל ששירת ברמת פעילות א' יהיה זכאי לשבעה ימי חופשה שנתית (ובכללם ימי שישי, שבת וחג), שלא על חשבון ימי החופשה השנתית; שבעה ימים אלה, יוכל לנצלם כחופשת שחרור.

ג. לעניין זה יראו חייל כמי ששירת ברמת פעילות א ומעלה, אם זוכה ברמת פעילות א ומעלה ב- 12 חודשי השירות התקין האחרונים לשירותו. היה שחייל כאמור שירת פחות מ- 12 חודשי השירות התקין האחרונים לשירותו בתפקיד המזכה ברמת פעילות א ומעלה, יהיה זכאי לימי חופשה נוספים באופן יחסי לימי השירות התקין ששירת ברמת פעילות א ומעלה, על-פי הנוסחה המפורטת להלן:

מספר הימים בהם שירת שירות תקין באותה רמת פעילות	X	7 (חופשת שחרור מלאה)
---	---	-------------------------------

התוצאה תחושב על-פי כללי העיגול.

חייל כאמור בסעיף 3, סעיף משנה ב לעיל, יהיה זכאי לחופשת שחרור על חשבון יתרת ימי החופשה השנתית.

ד. מפקד בדרגת אל"ם, לפחות, רשאי לאשר, מסיבות מבצעיות חריגות, ביטול או קיצור של חופשת שחרור, למעט ימי החופשה שעל חשבון חופשתו השנתית והצבורה של החייל.

ה. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מזכאותו של חייל לנצל את יתר ימי החופשה השנתית להם הוא זכאי בסמוך למועד שחרורו, ובכפוף לתנאים הקבועים בפקודה זו.

פרק ט - הוראות נוספות

הארכת חופשה על ידי קצין העיר

בלמ"ס

47. חייל שבתום חופשתו המיוחדת או המשפחתית זקוק מטעמים אישיים להארכת חופשה, יחזור ליחידתו ויבקש את הארכתה ממפקדו. אם מפאת ריחוק יחידתו לא תהיה חזרת החייל מעשית, יפנה החייל לקצין העיר הקרוב למקום מגוריו.
48. אם שוכנע קצין העיר לאחר חקירה, כי אמנם יש הכרח להאריך את החופשה, וכי אין באפשרות החייל להגיע פיזית ליחידתו כאמור בסעיף 46 לעיל, מוסמך קצין העיר לאשר את הארכת החופשה בשלושה ימים, לכל היותר, ובמקרה של אבל – עפ"י 31 ט. קצין העיר יודיע ליחידת החייל על הארכת החופשה.
49. הוראות סעיפים 47 ו-48 לעיל, לא תחולנה על הארכת חופשה לכלוא שקיבל חופשה מיוחדת או היתר מיוחד לשהות מחוץ למתקן כליאה, לפי תקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987 או לפי הפ"ע 5.0503. במקרה זה יבהיר קצין העיר, כי על הכלוא לחזור למתקן הכליאה.
50. החופשה תחושב על חשבון מכסת ימי החופשה השנתית העומדת לזכות החייל, למעט במקרים שלגביהם נקבע בפקודה זו, כי לא יבואו על חשבון מכסת ימי החופשה השנתית.

תוקף סעיף 52 יום 5- באוגוסט 2009

יתרת חופשה משירות חובה

51. חיילים בשירות קבע שלהם נותרה יתרת חופשה משירות החובה, ינצלו אותה כמפורט בפ"מ 36.0401. לעניין סעיף זה לא תעלה יתרת ימי החופשה על מספר הימים, אשר החייל רשאי לצבור לפי סעיף 18 לפקודה זו, באופן יחסי ובהתאם למספר חודשי שירות החובה שלו באותה שנה.

היתר עבודה פרטית

52. חייל יהיה רשאי לעבוד בעבודה פרטית במהלך חופשתו, רק אם קיבל היתר לכך לפי פ"מ 33.0115.

חייל בודד

53. נוסף על האמור בפקודה זו, חייל המוכר כחייל בודד יהיה זכאי לחופשות בהתאם לפ"מ 35.0808.

דור מעבר

תוקף סעיף 54 מיום 11 ביולי 2011

54. סעיפים 3, ו-18 יכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. עד למועד זה, מכסת ימי החופשה השנתית ומכסת ימי הצבירה יהיו כדלקמן:

א. משך החופשה:

1. חייל המשרת ברמת פעילות א' ומעלה יהיה זכאי ל-20 ימי חופשה בשנה.

2. חייל המשרת ברמת פעילות ב' ומטה יהיה זכאי ל-15 ימי חופשה בשנה.

ב. צבירת חופשה

1. מפקד בדרגת סא"ל ומעלה (או קצין שהוסמך לכך מטעמו) רשאי לאשר בקשת חייל, כאמור בסעיף 54(א)(1), לצבור עד שבעה ימי חופשה שלהם הוא זכאי בשנה נוכחית, ובלבד שינצלם בשנת הפעילות העוקבת – למען הסר ספק, לא יעמדו לזכות החייל למעלה מ-27 ימי חופשה בשנה.

2. מפקד בדרגת סא"ל ומעלה (או קצין שהוסמך לכך מטעמו) רשאי לאשר בקשת חייל, כאמור בסעיף 54(א)(2), לצבור עד חמישה ימי חופשה שלהם הוא זכאי בשנה נוכחית, ובלבד שינצלם בשנת הפעילות העוקבת – למען הסר ספק, לא יעמדו לזכות החייל למעלה מ-20 ימי חופשה בשנה.

55. בוטל ביום 11 ביולי 2011.

חריגים

56. אכ"א-רמ"ח מופ"ת רשאי לאשר בקשות לחופשה של חייל במקרים מיוחדים וחריגים, שלא בהתאם להוראות פקודה זו.

פרק י - הוראות לשעת חירום

57. הוראות פרק זה ייכנסו לתוקף אם החליט ראש אכ"א לאחר שנועץ בראש אמ"ן בהודעה שתפורסם על ידו בכל יחידות הצבא, כי קיים מצב מיוחד המחייב כניסתן לתוקף של הוראות פרק זה (להלן: "מצב מיוחד"). ניתנה הוראה כאמור, יהיו הוראות פרק זה בתוקף עד שיודיע ראש אכ"א, לאחר שנועץ בראש אמ"ן, בהודעה שתפורסם על ידו באופן דומה, כי חדל המצב המיוחד להתקיים.

58. הודעת ר' אכ"א על מצב מיוחד יכול שתחול על חיילים מסוימים, או על סוג יחידות מסוים, באופן מלא או חלקי, והכול כפי שיתחייב בנסיבות העניין.

59. בתקופת מצב מיוחד, לא יחולו הוראותיה האחרות של פקודה זו, יופסקו חופשות של חיילים שהחלו לנצלן, לא יאושרו בקשות לחופשת חייל ולא ינוצלו ימי חופשה שלהם הוא זכאי, אלא אם קבע ר' אכ"א אחרת, ולפי הוראות פרק זה. זכות החייל לחופשה לפי הוראות פרקים אחרים של פקודה זו תישמר, והוא יהיה רשאי לנצלה לאחר שהודיע ראש אכ"א על סיום המצב המיוחד.

60. בתקופה שבה עומדות הוראות פרק זה בתוקף, יאושרו חופשות לחייל במקרים הבאים ולתקופות המצוינות. האמור במסגרת פרק ד לפקודה זו, יחול על האמור בפרק זה, בשינויים המחייבים:

א. חופשת נישואים - חמישה ימים.

ב. חופשה עקב לידה - חמישה ימים.

ג. חופשת אבל לקרוב מדרגה ראשונה – עפ"י סעיף 31 ט.

ד. חופשה מיוחדת - 14 ימים.

61. על אף האמור בסעיף 60 לעיל, רשאי מפקד בתקן סא"ל, לפחות, לצמצם את תקופת חופשת הנישואים והחופשה עקב לידה לתקופה קצרה מחמישה ימים, אם צרכים מבצעיים יחייבו זאת.